

CYKL | POZNAJEMY EMOCJE
GRUPA WIEKOWA | PRZEDSZKOLE

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

opracowanie: Marta Szydłowska

FILM | „PRZYTUL MNIE. POSZUKIWACZE MIODU”, reż. Anna Błaszczuk

Film przeznaczony dla dzieci i ich opiekunów. Oglądając, jesteśmy zaproszeni przez tatę niedźwiedzia i jego synka misia do odbycia podróży w poszukiwaniu miodu. W związku z intensywnymi opadami deszczu w całym lesie skończył się miód, a mały niedźwiadek ma obiecany najśłodszy miodowy tort z okazji swoich urodzin. Mamy okazję towarzyszyć bohaterom w przygodzie, która odkrywa przed nami nie tylko zaskakujące, zabawne momenty, jest także skarbnicą emocjonalnych poruszeń. Młody widz, obserwując bohaterów, zauważy, że wszystkie emocje są potrzebne i o czymś informują. Dorosły ma okazję rozbudzić w sobie refleksję dotyczącą własnych obaw, emocji, różnych myśli wpływających ograniczająco na rozwój dziecka. Piękna podróż ojca i syna w filmie jest ważną metaforą wspólnej podróży rodziców i dzieci podczas procesu wychowawczego oraz dorastania młodego człowieka.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z uczniami trzech tematów:

- Smutek jako podstawowa emocja
- Odwaga
- Ograniczenia – te wewnętrzne i te, które są na zewnątrz

Smutek jako podstawowa emocja

W filmie poznajemy małego niedźwiadka, który spędza czas z troskliwym i nadopiekuńczym tatą. Młody bohater, z racji swojego wieku, jest bardzo ciekawy otaczającego go świata. Próbuje nawiązać przyjaźnie z zajęczkami czy wiewiórkami. Spontanicznie angażuje się w zabawy, które gwałtownie i kategorycznie przerywa tata. Uczy synka, że jaskinia jest jedynym bezpiecznym miejscem, które ich ochroni. To, co poza nią, stanowi zagrożenie i należy bardzo uważać. Taka postawa taty mocno zasmuca małego misia. Ma on naturalną w tym wieku potrzebę zabawy, spędzania czasu z innymi zwierzętami, doświadczania różnych

ciekawych przygód. Mamy okazję zaobserwować misia, który odczuwa smutek po każdym ograniczającym zabawę zachowaniu taty. Mały bohater bardzo kocha swojego tatę i posłusznie wykonuje jego polecenia, jednak zauważymy, że staje się coraz bardziej apatyczny i zawiedziony. Smutek jest emocją, która należy do grupy emocji podstawowych, czyli przeżywa ją każdy człowiek. Jest emocją potrzebną, bo informuje nas o stracie czegoś lub kogoś dla nas ważnego. Czasem może to być ulubiona zabawka, ukochany zwierzak, ktoś bliski. A czasem strata może dotyczyć utraty szansy na superzabawę. Smutek, jak każda emocja, ma swój początek i koniec. Trwa przez jakiś czas i mija. U dzieci może mijać szybciej, bo w naturalny sposób umieją przenieść uwagę na coś innego, zaangażować się w czynność, która wpływa na poprawę nastroju. Dorośli mają swoje sposoby na pozbycie się smutku, np. oglądają film, spotykają się ze znajomymi, idą potańczyć, kupują sobie coś, co ich ucieszy. Należy pamiętać, że smutkiem trzeba się zaopiekować, zauważyć, powiedzieć „czuję smutek”, może porozmawiać z bliską osobą. Nie mamy możliwości pozbywania się emocji, można nauczyć się adekwatnego reagowania, kiedy się pojawiają.

Pytania: Jak misio spędzał czas w lesie? Co najbardziej lubił robić? Jakie inne zwierzęta spotykał w lesie? Na co nie pozwalał małemu misiu tata? Dlaczego tata zabraniał różnych zabaw? Jak się czuł miś, kiedy nie mógł się bawić? Po czym zauważasz smutek niedźwiadka? Jak reagowało jego ciało, jaki miał wyraz pyszczki, był wyprostowany czy zgarbiony? Kiedy ostatnio smutek pojawił się u Ciebie? Jak wygląda twój kolega czy koleżanka, kiedy odczuwa smutek? Co robisz, kiedy czujesz smutek? Co Ci pomaga poczuć inną emocję?

Odwaga

Bajka pokazała nam różne nasilenie wartości w zależności od kontekstów: rozwojowego, potrzeb, pragnień czy marzeń. Mały misiu prezentował ogrom odwagi, szczerą dziecięcą potrzebę odkrywania, poznawania, doświadczania tego wszystkiego, co go otaczało w lesie i poza nim. Jednocześnie w związku ze swoim wiekiem rozwojowym nie umiał jeszcze zauważyć konsekwencji swoich działań. Zdarzały się sytuacje, jak np. skok do ruchomych piasków, gdzie z trudem uratował go czuwający tata, które były groźne dla zdrowia czy życia. Dopiero po doświadczeniu tego zagrożenia wyciągnął wniosek i w drodze powrotnej do domu ominął niebezpieczeństwo. Inny poziom odwagi prezentował tata, który obawiał się niemal wszystkiego i uwielbiał spędzać czas na jedzeniu miodu i spaniu w jaskini. Oprócz odwagi, którą bohaterowie prezentowali w wykonywanych działaniach, warto zwrócić uwagę na tę wartość w kontekście ich relacji. Misiu z odwagą mówił tacie, że potrzebuje zabawy z innymi zwierzętami i chce uczyć się samodzielności. Jednocześnie wyjawiał swoje życzenie urodzinowe: „żeby nigdy nie był za duży na przytulanie się do ciebie, tato”. Z kolei duży niedźwiedź z kształtującą się odwagą pozwolił oddalić się synkowi w trakcie zabawy. Obserwacja tego procesu uczy nas, że nie ma stałości, naturalna jest zmiana, a troska, czułość, życzliwość, wzajemny szacunek, uważna komunikacja są konieczne w budowaniu bliskich relacji.

Pytania: Jakie odważne zachowania prezentował misiu? Jak reagował tata na pomysły synka? Po czym możesz poznać, że misiu był odważniejszy od swojego taty? Jakie zachowania świadczą o twojej odwadze? Kto w twoim domu jest najbardziej odważny? A dla kogo odwaga nie ma takiego znaczenia, bo ma inne wartości? Co zrobiłeś bardzo odważnego i nie wiedziałeś, jakie będą konsekwencje, a mogło to zagrażać twojemu zdrowiu? Który z bohaterów różnych bajek jest dla ciebie wzorem, bo prezentuje dużo odwagi? Jakbyś był najodważniejszy ze wszystkich na ziemi, to jak byś spędzał czas, co byś robił? Dlaczego odważne i wytrwałe dążenie do celu jest ważne?

Ograniczenia – te wewnętrzne i te, które są na zewnątrz

Podróż bohaterów do krainy miodu dawała wiele powodów do uśmiechu, a także wzbudzała refleksję dotyczącą różnych punktów widzenia w zależności od tego, czy na sytuację patrzył mały misiu czy dorosły niedźwiedź. Poznaliśmy tatę, który przejawia ogrom lęku przy każdej aktywności syna, która odbywa się poza jego wzrokiem. Tak duży lęk powodował u taty konieczność przerywania zabawy syna, bo

„najbezpieczniej jest w jaskini”. Kategorycznie zabraniał spontanicznych zabaw, które są tak ważne w wieku misia. Różne myśli i emocje uruchamiały się u taty. Odbywało się to pod wpływem nadopiekuńczego stylu wychowawczego, co z kolei aktywizowało całe zestawy ograniczających zachowań kierowanych do syna. Takie wewnętrzne przekonania dorosłego (jego stały sposób myślenia, odczuwania czy zachowania) znacząco wpływają na rozwój obserwowanego i doświadczającego młodego człowieka. Z kolei zewnętrzne ograniczenia stawiane przez tatę niedźwiedzia mocno wycofywały i zatrzymywały w zrównoważonym rozwoju małego misia. Ich wspólna podróż zbliżyła ich we wzajemnej relacji i otworzyła na bezpieczną drogę we wspólnym funkcjonowaniu. Tata nauczył się, że ogrom lęku jest tylko w jego głowie i pozwolił na zabawy synka z dala od siebie. A mały misiu zrozumiał, jak ważne jest wsparcie i troska dorosłego przy jednoczesnym spontanicznym, radosnym spędzaniu czasu z rówieśnikami.

Pytania: Na jakie zabawy zgadzał się tata misia? A na jakie się nie zgadzał? Czego obawiał się tata? Jak chciał spędzać czas mały misiu? Co sprawiało mu najwięcej radości? Co się zmieniło w funkcjonowaniu taty i misia, kiedy wrócili do lasu po wspólnej podróży? Jak Ty lubisz spędzać czas? W co lubisz się bawić? W co możesz się bawić? Na co nie pozwalają ci twoi rodzice/opiekunowie? Opowiedz o swojej wycieczce, podróży z bliskimi? Co podobało ci się najbardziej? A czego nie chcesz już oglądać czy doświadczać? Jak wyglądałby Twój dzień, gdybyś mógł robić wszystko, co chcesz, nikt niczego by ci nie zabraniał, nie byłoby żadnych ograniczeń?